

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет будівництва та транспорту
Кафедра транспортних технологій

Робоча програма (силабус) освітнього компонента
«Особливості перевезення небезпечних (ADR) вантажів»
(статус освітнього компонента – вибірковий)

Реалізується в межах освітньої програми: Транспортні технології (на автомобільному транспорті)
(назва)

за спеціальністю J8 Автомобільний транспорт
(шифр, назва)

на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти

Розробник:

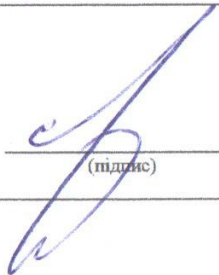
Тарас ВОЛОШКО,

старший викладач

(підпис)

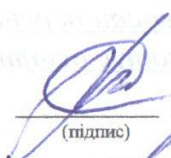
(ім'я ПРИЗВИЩЕ)

(вчений ступінь та звання, посада)

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри транспортних технологій (назва кафедри)	протокол від 02 червня 2026 року №18	
	Завідувач кафедри	 (підпис) <u>Олександр САВОЙСЬКИЙ</u> (ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Погоджено:

Гарант освітньої програми

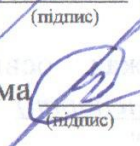

Олександр СОЛАРЬОВ

(підпис)

(ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Декан факультету, де реалізується освітня програма

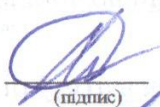

Олександр СОЛАРЬОВ

(підпис)

(ім'я ПРИЗВИЩЕ)

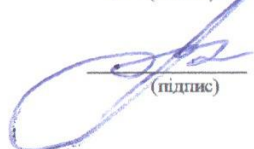
Рецензія на робочу програму(додається) надана:

Олександр СОЛАРЬОВ

(підпис)

(ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Олександр ТАЦЕНКО

(підпис)

(ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

(підпис)

Тарас Бан
(ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Зареєстровано в електронній базі: дата:

27.08.

2026 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Особливості перевезення небезпечних (ADR) вантажів							
2.	Факультет/кафедра	Будівництва та транспорту / Транспортних технологій							
3.	Статус ОК	Вибірковий							
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для	-							
5.	ОК може бути запропонований для	Транспортні технології (на автомобільному транспорті), перший (бакалаврський) рівень вищої освіти							
6.	Рівень НРК	6 рівень							
7.	Семестр та тривалість вивчення	6 семестр, 15 тижнів (3 курс) 4 семестр, 15 тижнів (2с.т. курс)							
8.	Кількість кредитів ЄКТС	5,0 (3 курс) 5,0 (2с.т. курс)							
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота (заняття)						Самостійна робота	
		Лекційні		Практичні		Лабораторні			
		Денна	Заоч.	Денна	Заоч.	Денна	Заоч.	Денна	Заоч.
	3 курс - 150 годин, залік	30	-	30	-	-	-	90	-
	2с.т. курс - 150 годин, залік	30	-	30	-	-	-	90	-
10.	Мова навчання	українська							
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	ст. викладач кафедри «Транспортних технологій» Волошко Тарас Павлович							
11.1	Контактна інформація	Аудиторія 406м, корпус 4, ел. пошта: taravol79@gmail.com							
12.	Загальний опис освітнього компонента	Даний освітній компонент надає можливість здобувачам вищої освіти поглибити програмні результати навчання освітньої програми щодо особливостей небезпечних вантажів та правил їх безпечного перевезення.							
13.	Мета освітнього компонента	<i>Метою освітнього компонента являється:</i> - формування у здобувачів освіти теоретичних знань з організації перевезення небезпечних вантажів автомобільним транспортом; - формування компетентностей, що забезпечують професійну участь випускника у діяльності структурних підрозділів, пов'язаних з підприємствами автомобільного транспорту, які виконують перевезення небезпечних вантажів.							
14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	1. Освітній компонент базується на освітніх компонентах: ОК14 «Безпека транспортних засобів»; ОК15 «Транспортні засоби»; ОК20 «Вантажні перевезення» 2. Освітній компонент являється основою для поглиблення програмних результатів навчання: ОК27 «Взаємодія видів транспорту»; ОК29 «Організація міжнародних перевезень».							

15.	Політика академічної доброчесності	Система вимог, які ставляться перед здобувачем вищої освіти під час вивчення освітнього компоненту: • проходження студентами етапів оцінювання у встановлені терміни; • виконання і захист письмових та практичних робіт у встановлені терміни; • дотримання при виконанні письмових робіт положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в Сумському НАУ (https://bit.ly/2TNvfE0); • дотримання студентами кодексу академічної доброчесності Сумського НАУ (https://bit.ly/3xf92wW). Підготовлені до оцінювання письмові роботи повинні бути оригінальними та виконані самостійно здобувачем вищої освіти. Роботи, які є копією «чужої» роботи не оцінюються, а потребують перероблення згідно іншого оригінального індивідуального завдання. Перездача письмових робіт відбувається після повторного виконання або доопрацювання. Перескладання заліку відбувається із дозволу деканату в зазначені терміни після повторного засвоєння матеріалу з освітнього компоненту.
16.	Посилання на курс у системі Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=6257
17.	Ключові слова	Небезпечний вантаж, транспортний засіб, клас безпеки, тара, маркування, додаткове обладнання.

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: <i>Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...</i>	Як оцінюється РНД
ДРН 1. Виконувати оцінку ступеня небезпечності вантажів	Виконання та захист звітів практичних робіт. Опитування (тестування) засвоєння навчального матеріалу. Комп'ютерне тестування. Підготовка реферату та захист презентації згідно індивідуального завдання
ДРН 2. Визначати режими зберігання, перевантаження та транспортування і вимоги до транспортних засобів і упаковки	Виконання та захист звітів практичних робіт. Опитування (тестування) засвоєння навчального матеріалу. Комп'ютерне тестування. Підготовка реферату та захист презентації згідно індивідуального завдання
ДРН 3. Обирати та наносити маркувальні знаки на вантажні місця	Виконання та захист звітів практичних робіт. Опитування (тестування) засвоєння навчального матеріалу. Комп'ютерне тестування. Підготовка реферату та захист презентації згідно індивідуального завдання
ДРН 4. Вибирати необхідну тару та розрахувати її кількість	Виконання та захист звітів практичних робіт. Опитування (тестування) засвоєння навчального матеріалу. Комп'ютерне тестування. Підготовка реферату та захист презентації згідно індивідуального завдання

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу						Рекомендована література
	Аудиторна робота				Самостійна робота		
	Лк		Пз				
	3 к	2с.т.	3 к	2с.т.	3 к	2с.т.	
Тема 1. Нормативно-правове регулювання 1. Необхідність регулювання та огляд міжнародних правил. 2. Дорожнє перевезення небезпечних вантажів (ДОПНВ/ADR). 3. Додаткові вимоги і обмеження. 4. Звільнення, пов'язані з перевезенням небезпечних вантажів. 5. Українські нормативно-правові акти, що регламентують дорожнє перевезення небезпечних вантажів.	4	4	4	4	12	12	[1] - [9]
Тема 2. Загальна характеристика і класифікація небезпечних вантажів 1. Види безпеки. 2. Класифікація небезпечних вантажів. 3. Шкідливий вплив хімічних речовин на організм людини. 4. Шкода, яку наносять небезпечні вантажі довкіллю.	4	4	4	4	10	10	[1] - [9]
Тема 3. Перевізні документи 1. Загальні відомості про перевізні документи. 2. Транспортний документ. 3. Свідоцтво ДОПНВ про підготовку водія. 4. Свідоцтво про допущення транспортних засобів. 5. Письмові інструкції. 6. Погодження дорожнього перевезення небезпечного вантажу. 7. Посвідчення особи з фотографією. 8. Свідоцтво про завантаження великого контейнера/транспортного засобу. 9. Копія затвердження, виданого компетентним органом.	4	4	4	4	12	12	[1] - [9]
Тема 4. Види транспортних засобів і засобів утримання вантажів, обладнання 1. Типи цистерн, контейнерів і транспортних засобів. 2. Види тари. 3. Маркування тари. 4. Вимоги до транспортних засобів. 5. Додаткове обладнання. 6. Засоби пожежогасіння.	4	4	4	4	12	12	[1] - [9]
Тема 5. Маркування 1. Маркування на пакуваннях і транспортних пакетах. 2. Маркування транспортних засобів, контейнерів і цистерн. 3. Обов'язки з маркування вантажних транспортних одиниць.	4	4	4	4	10	10	[1] - [9]

Тема 6. Здійснення перевезення 1. Підготовка до рейсу. 2. Вимоги до екіпажу транспортного засобу. 3. Загальні положення, що стосуються відвантаження небезпечних вантажів. 4. Перевезення в пакуваннях. 5. Перевезення небезпечних вантажів навалом (насіпом). 6. Перевезення небезпечних вантажів у цистернах. 7. Стоянка транспортних засобів. 8. Рух через автодорожні тунелі. 9. Перевезення вантажів підвищеної небезпеки.	4	4	4	4	12	12	[1] - [9]
Тема 7. Обов'язки та відповідальність, категорії порушень 1. Загальні обов'язки в сфері забезпечення безпеки. 2. Обов'язки відправника вантажу. 3. Обов'язки перевізника. 4. Обов'язки вантажоодержувача. 5. Обов'язки навантажувача та пакувальника. 6. Обов'язки відповідального за наповнення. 7. Обов'язки розвантажника та оператора контейнера-цистерни. 8. Штрафи та інші санкції для водіїв. 9. Категорії порушень.	4	4	4	4	10	10	[1] - [9]
Тема 8. Дії у випадку аварій і інцидентів 1. Загальні положення. 2. Дії у випадку аварії під час перевезення. 3. Дії у випадку аварії або події в автодорожньому тунелі. 4. Надання першої допомоги.	2	2	2	2	12	12	[1] - [9]
Всього	30	30	30	30	90	90	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання(робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять</u> , консультацій)	Кількість годин	Методи навчання(які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)	Кількість годин
ДРН 1.	Лекція-розповідь з поясненням, лекція-презентація з демонстрацією та використанням інтерактивних технологій. Практичні роботи з розрахунками за індивідуальним завданням. Тестування (опитування), з використанням учбових і контролюючих тестів.	16/16	Опрацювання опорних конспектів лекцій та робота з книгою. Вивчення матеріалу для самостійного опанування. Конспектування. Виконання завдань практичних робіт, виконання яких розпочато на контактному занятті. Комп'ютерне тестування. Підготовка реферату та презентації згідно індивідуального завдання. Самооцінка знань.	22/22
ДРН 2.	Лекція-розповідь з поясненням, лекція-презентація з демонстрацією та використанням інтерактивних технологій. Практичні роботи з розрахунками за індивідуальним завданням. Тестування (опитування), з використанням учбових і контролюючих тестів.	16/16	Опрацювання опорних конспектів лекцій та робота з книгою. Вивчення матеріалу для самостійного опанування. Конспектування. Виконання завдань практичних робіт, виконання яких розпочато на контактному занятті. Комп'ютерне тестування. Підготовка реферату та презентації згідно індивідуального завдання. Самооцінка знань.	24/24

ДРН 3.	Лекція-розповідь з поясненням, лекція-презентація з демонстрацією та використанням інтерактивних технологій. Практичні роботи з розрахунками за індивідуальним завданням. Тестування (опитування), з використанням учбових і контролюючих тестів.	16/16	Опрацювання опорних конспектів лекцій та робота з книгою. Вивчення матеріалу для самостійного опанування. Конспектування. Виконання завдань практичних робіт, виконання яких розпочато на контактному занятті. Комп'ютерне тестування. Підготовка реферату та презентації згідно індивідуального завдання. Самооцінка знань.	22/22
ДРН 4.	Лекція-розповідь з поясненням, лекція-презентація з демонстрацією та використанням інтерактивних технологій. Практичні роботи з розрахунками за індивідуальним завданням. Тестування (опитування), з використанням учбових і контролюючих тестів.	12/12	Опрацювання опорних конспектів лекцій та робота з книгою. Вивчення матеріалу для самостійного опанування. Конспектування. Виконання завдань практичних робіт, виконання яких розпочато на контактному занятті. Комп'ютерне тестування. Підготовка реферату та презентації згідно індивідуального завдання. Самооцінка знань.	22/22
		60		90

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання (зазначити номер тижня, на якому буде проведено оцінювання)
Модуль 1 – 40 балів			
1.	Виконання та захист звітів практичних робіт	15 балів / 15%	протягом семестру 2...7 тиждень
2.	Комп'ютерне тестування до модуля 1	25 балів / 25%	7...8 тиждень
Модуль 2 – 60 балів			
3.	Виконання та захист звітів практичних робіт	15 балів / 15%	протягом семестру 8...15 тиждень
4.	Комп'ютерне тестування до модуля 2	25 балів / 25%	14...15 тиждень
5.	Підготовка реферату та захист презентації згідно індивідуального завдання	20 балів / 20%	8...15 тиждень

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
	Незараховано	Зараховано		
Модуль 1 – 40 балів				
Виконання та захист звітів практичних робіт	<9 балів	9...11 балів	12...13 балів	14...15 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті	Виконано усі вимоги завдання, але є незначні зауваження, щодо виконання завдання	Виконано усі вимоги завдання, запропоновано власний варіант виконання завдання
Комп'ютерне тестування до модуля 1	<15 балів	15...18 балів	19...22 балів	23...25 балів
	Вірних відповідей менше 15 із 25	Вірних відповідей 15...18 із 25	Вірних відповідей 19...22 із 25	Вірних відповідей 23...25 із 25

Модуль 2 – 60 балів				
Виконання та захист звітів практичних робіт	<9 балів	9...11 балів	12...13 балів	14...15 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті	Виконано усі вимоги завдання, але є незначні зауваження, щодо виконання завдання	Виконано усі вимоги завдання, запропоновано власний варіант виконання завдання
Комп'ютерне тестування до модуля 2	<15 балів	15...18 балів	19...22 балів	23...25 балів
	Вірних відповідей менше 15 із 25	Вірних відповідей 15...18 із 25	Вірних відповідей 19...22 із 25	Вірних відповідей 23...25 із 25
Підготовка реферату та захист презентації згідно інд. завдання	<12 балів	12...14 балів	15...17 балів	18...20 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті	Виконано усі вимоги завдання, але є незначні зауваження, щодо виконання	Виконано усі вимоги завдання

5.2. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено.

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Виконання практичних робіт згідно індивідуального завдання під час проведення практичних занять зі зворотним зв'язком від викладача.	протягом 2..15 тижнів
2	Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над індивідуальними завданнями протягом аудиторних занять.	протягом 2..15 тижнів
3	Усний зворотний зв'язок від викладача та студентів після письмового опитування (тестування) засвоєння лекційного матеріалу	протягом 7 та 14 тижнів після складання
4	Усний зворотний зв'язок від викладача та студентів під час підготовки реферату та презентації згідно індивідуального завдання	протягом 9..15 тижнів
5	Усний зворотний зв'язок від викладача та студентів після захисту реферату та презентації згідно індивідуального завдання	протягом 15 тижня після захисту

Самооцінювання може використовуватися, як елемент сумативного оцінювання, так і формативного оцінювання.

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

Підручники, посібники

1. Пастух О. В. Організація перевезення небезпечних вантажів: опорний конспект лекцій для слухачів курсів АДР. Київ: ГСЦ МВС, 2024. 112 с.
2. Перетятко М., Кокот С. Перевезення небезпечних вантажів автомобільними дорогами: посібник для водіїв та уповноважених. 2-ге вид. Київ: ПП «Рекламна агенція Да Вінчі», 2023. 170 с.
3. United Nations Economic Commission for Europe. Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road (ADR 2025). Vol. I–II. Geneva: United Nations, 2024. 1348 p. ISBN 978-92-1-003149-3.
4. United Nations Economic Commission for Europe. Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road (ADR 2023). Vol. I–II. Geneva: United Nations, 2022. ISBN 978-92-1-139211-1.
5. Габрієлова Т. Ю., Гринів Н. Т., Медведєв Є. П., Литвиненко С. Л. Вантажознавство:

підручник. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2023. 180 с. ISBN 978-617-8244-25-5.

Додаткові джерела

6. ADR центр. Перевезення небезпечних вантажів. Короткі відомості згідно ДОПНВ 2023. Київ: ADR центр, 2023. 16 с.
7. ADR центр. Письмові інструкції відповідно до ДОПНВ 2023 року. Київ: ADR центр, 2023.
8. Європейська угода про міжнародне дорожнє перевезення небезпечних вантажів (ДОПНВ/ADR).
9. Klanac, N., et al. Risk assessment of road transportation of dangerous goods. Transportation Research Procedia. 2022.

Інші джерела

10. Інформаційний ресурс «Електронний репозиторій СНАУ» / [Електронний ресурс] — Режим доступу до ресурсу: <http://repo.sau.sumy.ua>.

Програмне забезпечення.

11. Програмний пакет Microsoft Office (текстовий процесор Microsoft Word, табличний процесор Microsoft Excel, програма підготовки презентацій Microsoft PowerPoint).